

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | V. ROČNÍK | LEDEN 2019

SOŠ Frýdek-Místek oslavuje své výročí

rozhovor s ředitelem
Pavlem Řezníčkem na str. 8–9

GATE

NEWYORKER

CROPP

MOHITO

RESERVED

www.ocfryda.cz

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (5. část)

► Petr Juřák

V minulém čísle jsme se v našem seriálu věnovali tragickému osudu Leo Herliczky a přiblížili jsme okolnosti založení mechanické tkalcovny v Místku jeho otcem Karlem Thomasem Herliczkou. U jeho osoby zůstaneme i tentokrát...

Bělidle v Rožnově pod Radhoštěm

V roce 1888 zřídil Herliczka svůj pobočný závod v Rožnově pod Radhoštěm, zakoupil zde bělidle, které pak rozšířil o úpravnu. Zušlechťovaly se zde především textilie z vlastní Herliczkovy tkalcovny, které byly do Rožnova přiváženy třikrát týdně. Používání kvalitní a neznečištěné horské vody z řeky Bečvy přilákalo k Herliczkově úpravně zboží továrníky a faktory z Frenštátska, jižní Moravy a Slovácka. Specialitou výroby bylo tzv. rožnovské plátno, o které byl zájem především na jižní Moravě. Bělidle se nacházelo u vodního náhonu protékajícího v délce necelých dvou kilometrů Rožnovem a ústícího v jeho jižní části do potoka Hažovky, jenž se pak vléval do řeky Bečvy. A kde se tento Herliczkův rožnovský provoz nacházel? Našli bychom jej v areálu Valašského muzea v přírodě, bělidle a úpravna je budova tzv. Sušáku, nedaleko ní je pak bývalá obytná budova, tzv. Herliczkova vila, v níž je ředitelství muzea.

Pohled „z druhé strany“

Zájem o zboží firmy vedl Herliczku k novým investicím do továrních objektů a růstu výroby. Na rozšiřování Herliczkova podniku

Herliczkova továrna v Kolárovice na dobové pohlednici, před rokem 1918

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

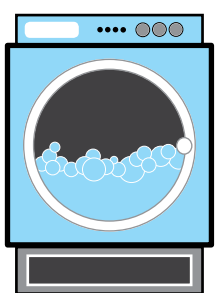
později, v roce 1962, vzpomínal Antonín Bílek, jehož otec pracoval přibližně od roku 1883 v sušárně, v níž na tyče umísťoval barvená přadana. U Herliczky byla zaměstnána také Bílkova matka, za níž jako školák třetí třídy chodil po vyučování a pomáhal jí zde. Po absolvování školy se v letech 1894 až 1895 vyučil tkalcovství a v továrně byl zaměstnán jako podmiistr. Z pohledu Antonína Bílka byly Herliczkovy podnikatelské aktivity nesystematické a chaotické, i když tomu tak zjevně nebylo: „Starý pán rád stavěl a kupoval nemovitosti, tím byl pověstný. V Metylvicích koupil pilu na vodní pohon, ale nebyla uvedena do provozu a pak ji zas prodal. V Rožnově zas koupil bělidle, které každým rokem přistavoval tak jak tkalcovnu v Místku. Tam, kde byla barvírna, tam zas přišly tkalcovské stavby a barvírnu postavil zas na jiném místě, takže tkalcovna v roce 1894 měla v šesti místnostech asi 200

stavů. Ve dvou místnostech byla snovadla a soukací stroj a v jedné místnosti šlichtovna. Asi za čtyři roky na místě barvírny a stolárny postavil jednopatrovou budovu, ve které umístil přes 100 stavů. Nyní měl tkalcovnu o 300 stavech. Barvírnu postavil zas na jiném místě a zaměstnával už jen jednoho barvíře, který barvil pro ruční tkalce. Vedle tkalcovny byla hospoda se zahradní restaurací a tuto hospodu koupil, poněvadž se mu to hodilo k rozšíření továrny. ... Stálým zvětšováním a přístavováním továrny musel zvětšovat strojovnu i kotelnu. Jednou to byla pro Místek velká událost, když se rozšířila zpráva, že na nádraží je veliký kotel pro Herliczkovu továrnu, a skutečně kotel byl moc dlouhý. Tesaři museli zajistit most přes řeku Ostravici/ podpěry. K tomu účelu byl vypůjčen vůz, snad to bylo od té firmy, která ten transport prováděla. Několik párů koní táhlo tento kotel

a mnoho dělníků u toho pomáhalo a ještě více diváků bylo na ulici, až se kotel neobvyklé velikosti dostal na místo.“

Bílek rovněž stručně zhodnotil povahu svého zaměstnavatele, z níž je patrná Herliczkova konzervativnost a familiérní či až otcovský přístup k dělníkům: „Starý Herliczka se o politiku v době národního obrození zde v Místku nestaral a ponechal svým dělníkům úplnou volnost v rozhodování. Ale zato byl velmi šetrný, neboť prodával svým dělníkům obnošené kabáty. Barvíře, snovače, a skladníky vyplácel sám starý pán. A když se mu zdálo, že toho má hodně, rád strhl a řekl: ‚To máš dost.‘ Každému tykal, třebaš byl starší jako on, a při výplatě každého řádně vyzpovídal, než /ho/ vyplatil, třebaš měl /mít/ na kusu placeno a /měl/ od skladníka, který přejímal jeho práci, potvrzení. Proto nebylo radno více pracovat.“ ■

INZERCE

PM - PRAČKY

SERVIS PRAČEK

PRODEJ - VÝKUP
REPASOVANÝCH PRAČEK

Tel.: 776 386 945

Kollárova 860, Frýdek-Místek
(z křižovatky U Rady-směr Sviadnov, 1. odbočka vlevo)

- PŘÍPRAVA A PROVEDENÍ MĚŘENÍ EMISÍ A STK
- PŘESTAVBY LPG / CNG
- OPRAVY
- SERVIS
- REVIZE
- DIAGNOSTIKA

AUTOGAS - SERVIS s.r.o.
Kunčičky u Bašky 66
☎ 776 226 998, 777 132 998
profi.lpg@seznam.cz

www.auta-lpg.cz

Tříkrálová sbírka se letos koná už po devatenácté

Od začátku roku probíhá tradiční Tříkrálová sbírka, největší sbírková akce v České republice.

V celostátním měřítku se koná už od roku 2001, letos tedy po devatenácté. Pořádá ji Charita Česká republika a její výtěžek je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a jiným potřebným skupinám lidí především v regionech, kde sbírka probíhá.

Základním prvkem Tříkrálové sbírky jsou koledníci, kteří chodí koledovat v přestrojení za tři krále. V ulicích budou až do 14. ledna, chodí dům od domu, koledují a značí dveře symbolickým K+M+B. Během koledování rozdávají malé kalendáře a cukříky. Charitní tříkráloví koledníci jsou rozeznatelní podle plastových kasiček s logem Charity.

„Pro Tříkrálovou sbírku jsou koledníci naprosto nenahraditelní a všem, kteří sbírce věnují svůj čas a energii, musím znovu ze srdce poděkovat,“ zdůraznil

Lukáš Curylo, ředitel Charity Česká republika.

Pokladničky budou po skončení koledy na úřadech rozpečeteny a výnos se sejde na společném sbírkovém kontě. Výtěžek Tříkrálové sbírky každoročně

stoupá. Vloni se do pokladniček vybralo celkem 114 199 517 korun, z toho 17 854 822 korun vybrali koledníci v ostravsko-opavské diecézi. Spolu s ostatními dary pomocí dárcovských SMS a přímých darů na účet

(2 105 885 korun) sbírka vynesla celkem 116 305 402 korun.

Do Tříkrálové sbírky je možné se zapojit také zasláním DMS ve tvaru DMS KOLEDA na číslo 87 777 nebo poukazáním příspěvku na sbírkové konto. ■

INZERCE

VOLEJTE naše pracoviště včas, dokud máme volné termíny!!!
TÁNA NIKIFOROVÁ, Dis.
tel.: 558 900 327

Dentální hygiena **2. patro**

VZP přispívá - proplácí úhradu těhotným ve výši 1.000,- Kč.

**ZÁŘIVĚ BÍLÝ CHRUP
VE ZDRAVÝCH ÚSTECH**

Nabízím preventivní a léčebné programy pro:

- těhotné
- děti
- dospělé
- pacienty s fixními rovnátky
- pacienty s implantáty
- pacienty s fixními náhradami
- pacienty s citlivostí zubů
- bělení zubů

ZDRAVÁ ÚSTA

Co je náplní práce dentální hygienistky?
Jedná se o vzdělávací, preventivní a léčebnou péči o Vaše orální zdraví.

- komplexní vstupní vyšetření • stanovení léčebného plánu
- motivace pacienta k péči o vlastní chrup
- instruktáž a nácvik správné techniky čištění
- doporučení vhodných pomůcek pro domácí péči
- odstranění zubního plaku • odstranění zubního kamene
- odstranění pigmentací • leštění zubů - polishing
- léčba parodontitidy
- lokální fluoridace zubů (dětí i dospělých)
- pečování fisur
- ošetření citlivých krčků a klinovitých defektů
- bělení zubů
- kontrolní vyšetření pacienta - recall

Chcete si zachovat zuby zdravé a krásné po celý život?
ČISTÉ ZUBY NEMOHOU ONEMOCNĚT!
Těším se na Vaši návštěvu. **www.pkmistek.cz**

Nabízíme tuto službu jako BENEFIT firmám pro zaměstnance, lze hradit SODEXO POUKÁZKAMI.

Foto | 2x Jiří Sachr

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT**

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlíčkou 3, Praha
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká pošta | Nevyžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce
zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce | Neoznačené foto pochází z archivu redakce |
Náklad: 26 200 ks | Datum vydání: 10. 1. 2019 | Foto na titulní straně: Ivana Bužková

Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz
inzerce@fmpatriot.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 28. 1. 2019, vyjde 9. 2. 2019
www.fmpatriot.cz

Pramen v lískoveckém Hájků je zazimován

Také koncem loňského roku nechalo město zazimovat rezervár vody z pramene v lískoveckém Hájků. Stalo se tak proto, aby voda v rezervoáru nezamrzla a nepoškodila ho vzhledem k tomu, že před časem prošel náročnou rekonstrukcí. Vodu z pramene však lidé mohou nadále odebírat.

K prameni v Hájků se váže pověst, že jeho voda má léčivé účinky. I proto je velmi oblíbeným a vyhledávaným místem, kam si lidé i z okolí Frýdku-Místku chodívali pro čerstvou vodu.

Ta je pravidelně kontrolována, vzorky jsou odebírány z trubky pod rezervárem. Informace o kvalitě vody jsou každý měsíc zveřejňovány na webových stránkách města. Pokud voda není vhodná k pití, je tato informace vyvěšena přímo u pramene. V listopadu i v prosinci byly odebrané vzorky v pořádku. ■

Návštěvníci obdivovali na 180 betlémů

Jedna z největších výstav betlémů v ČR se každoročně koná ve Frýdku-Místku. V prostorách 8. ZŠ v Místku si 26. a 27. prosince přišlo prohlédnout nejrozličnější druhy betlémů na sedm tisíc lidí. Výstavu navštívili hosté z různých zemí čtyř světadílů, například ti z Mexika si odvezli dřevěnou sošku od řezbáře Lupo Annety, kterou vytvořil v průběhu výstavy.

Historie výstavy se začala psát před šestnácti lety. Jejím základem se stal pohyblivý betlém pana Žilky z Mostu. Od té doby se výstava stala jednou z nejvýznamnějších svého druhu. Mezi betlémy se našly unikátní druhy, například betlém z jednoho kusu dřeva nebo miniaturní betlém v tužce od Lupo Annety.

Součástí loňské výstavy čítající na sto osmdesát betlémů byli řezbáři v akci, kteří předvedli návštěvníkům svou zručnost a umění. Díky nadšení a organizačnímu talentu paní Pobucké, která zajišťovala hudební produkci, byla výstava obohacena o vystoupení dětských souborů Osmaband

Spoluorganizátor výstavy Josef Kleinwächter mezi postavami frýdecko-místeckého betlému

Foto | Jiří Sachr

a Ostravička. Zahráli a zazpívali také populární Šuba Duba Band, Frýband a Catena Musica. „Je to opravdu nádherné, když se spojí

výstava s kulturním a hudebním zážitkem,“ uvedl majitel sbírky betlémů a spoluorganizátor výstavy Josef Kleinwächter. ■

Zimní legiomař na Polední

Účastníci loňského V. Zimního legiomaře na Polední

Foto | Kateřina Adamusová

Na hoře Polední u Bystřice nad Olší se bude konat v pořadí už šestý zimní legiomař.

Jeho smyslem je uctění památky padlých hrdinů v sedmidenní válce o Těšínsko, od které letos uplyne sto let. Sraz účastníků je v pátek 18. ledna odpoledne nebo večer u pomníku na vrcholu Polední, kde se uskuteční noční zimní táboření. Na sobotu 19. ledna od 9 hodin je připraven téměř 10 km dlouhý pochod z vlakového

nádraží Jablunkov-Návisl přes Filipku až na Polední. K dispozici bude i alternativní trasa z nádraží v Bystřici nad Olší, odkud účastníci vyjdou v 10 hodin. Ve 13 hodin se na vrcholu Polední uskuteční pietní akt s položením věnců k pomníku armádního generála Josefa Šnejdárka.

Vítání jsou účastníci v dobových oděvech a uniformách. Jedním z pořadatelů akce je Klub vojenské historie I. prapor Ostrava. ■

Milovníci kolečkových sportů se dočkají skateparku

Skateboardisté a vyznavači dalších kolečkových sportů by se už v letošním roce

mohli dočkat nového skateparku. Vyrostе na pozemcích města za železniční tratí vedle škvárového hřiště naproti haly Polárka. Jedna část skateparku bude venkovní a druhá zastřešená, aby mohla být využívána i během zimního období a v létě naopak byla zastíněná. Zastřešení bazénové části o velikosti cca 30×17 metrů a výškou pět metrů bude unikátní. Skejťáci, bikeři a in-line bruslaři se mohou těšit na řadu zajímavých prvků – různě vysoké a dlouhé sjezdy, schody, zábradlí, zídky, lavičky, obrubníky a další.

S výstavbou oploceného areálu skateparku by se mělo začít na jaře, do užívání by měl být předán během podzimu. ■

Dobří andělé pomáhají rodinám nemocných dětí i na Frýdecko-Místecku

Na Frýdecko-Místecku jich je přes dvanáct set. Koho? Takzvaných Dobrých andělů.

Stává se jím každý, kdo přispívá stejnojmenné nadaci a prostřednictvím pravidelných finančních příspěvků pomáhá rodinám s dětmi, které zasáhla vážná nemoc. Díky těmto darům pak mohou jejich rodiče uhradit výdaje spojené s léčbou – např. častou dopravu do nemocnice, doplatky léků, speciální stravu, zdravotnické pomůcky, rehabilitace a další potřebné terapie.

Podle spoluzakladatele nadace Petra Sýkora již dárce pomohli více než šesti tisícům rodinám. „Každý den vidíme, že i malý příspěvek pomůže a dokáže vykouzlit úsměv na tváři,“ říká Sýkora.

Veškeré příspěvky dárců nadace Dobrý anděl odevzdává potřebným rodinám, protože je její provoz hrazen ze soukromých zdrojů Petra Sýkora a dalších

Petr Sýkora s rodinou, které pomáhají Dobří andělé

Foto | archiv nadace Dobrý anděl

filantropů. Navíc každý dárce, který se zaregistruje na webu, získává přístup do svého tzv. Andělského účtu, kde vidí konkrétní příběhy rodin, kterým pomáhá. Aktuálně nadace každý měsíc

přijme asi pětasedmdesát nových žádostí o pomoc a celkem odesílá příspěvky více než třem tisícům rodin. ■

www.dobryandel.cz

První občánek kraje se narodil ve Frýdku-Místku

Prvním miminkem, které se letos narodilo v Moravskoslezském kraji, je chlapec Jonáš Jurek. Narodil se na Nový rok v 1:20 hodin ve frýdecké nemocnici. Jonáš vážil 3810 gramů a měřil 52 centimetrů.

Stal se druhým dítětem manželů Julie a Martina Jurkových z Tiché, má už tříletého bratra Bartoloměje.

Druhým letošním miminkem a současně prvním občánkem Frýdku-Místku se stala holčička Šarlota Sliacka, která se narodila 1. ledna v 9:34 hodin. Vážila 3200 gramů a měřila 48 centimetrů. Šarlota je prvním dítětem maminky Nely Wlochové a tatínka Mateje Sliackeho z Frýdku-Místku. ■

Zdroj: https://fm.denik.cz/zpravy_region/

PRVNÍM
KRAJSKÝM
MIMINKEM
JE JONÁŠ

INZERCE

PRSTENY OD ČESKÉ JEDNIČKY!

BRILAS
snubní prsteny

ROZZÁŘÍME VÁM ŽIVOT!

Omrkněte na www.brilas.cz a za internetové ceny si přijďte vybrat na naší pobočce:

www.brilas.cz

Ostrava-centrum: BRILAS-Zlatnictví Solitér,
28.října 28 (na náměstí) / tel.: 778 093 926

Ostrava-Poruba: BRILAS, Spojů 835/2 (OC vedle pošty,
naproti hale Sareza) / tel.: 777 452 465

FMP 1411/01

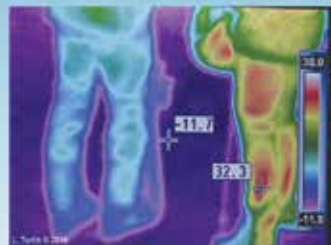
nanosilver®

26.–27. 1. 2019

9–16 hodin, Bílá v Beskydech

termo den

Jak se bránit podchlazení? Měření termo kamerou

Nech se změřit
a získej výhody
nanosilver®

Program nanosilver® termo dne:

9 - 16 hod.

průběžné měření úniku tepla
možnost zapůjčení lyží SPORTEK

11 a 14 hod.

vyhlášení výherců soutěže,
která bude probíhat v průběhu dne

nanosilver®

SKI 365
COME INDOOR
TO EXPERIENCE

Club Italiano

SKI BILA

FMP 1430/01

Olga Tlučková po sobě zanechala řadu básní v lašském nářečí. Sama říkala: „Tak hunym pro okulory a čítejtě, ludkové!“

Foto | Taťána Prokešová

„V nebi jestli se shledáme, do recitace se dáme.“ Toto rčení patří lidové básničce Olze Tlučkové, která vloni 21. listopadu opustila tento svět. Dožila se však krásného věku 97 let.

► Jiří Sachr

Paní Olinka, jak jí říkali kamarádi z Literárního klubu Petra Bezruče, se narodila v Bruzovicích 10. září 1921. První básničky začala skládat už v předškolním věku. „Moje mamka vzpomínala, jak jsem za ní přišla a pyšně jí oznámila: Složila jsem dvě básně, to je omyl, tři vlastně,“ popsala své začátky v jednom ze svých úvodníků. Od mládí veršovala v tehdy módních památnících. Věrna nářečí se prezentovala stále zralším názíráním světa. Neváhala nesmiřitelně poukazovat na nešvary společnosti trefnou satirou. Byla autorkou kupletů, zdravic a scének. Opěvovala rodná místa, psala

o náboženských procesech, tvořila gratulace k promócím i jubileím. „Neopakovatelný způsob verše vyjadřoval její lásku k rodnému kraji

její kamarádka, literátka Emilie Kozubíková.

Olga Tlučková chodila do školy v rodné obci, poté studovala

odborných škol pro ženská povolání. Vyučovala v Jičíně v Čechách a ve Frýdku-Místku na různých typech škol, byla i ředitelkou mateřské školy. Po narození dcery Jany se věnovala různorodým kulturním akcím v Sedlštích. Hrála v tamějším ochotnickém divadle a po manželově smrti našla zálibe také v kroužcích lidových tanců a literátů. Byla aktivní členkou obnovené Matice Slezské Frýdecko-Místecka, Vlastivědného kroužku Muzea Beskyd a Literárního klubu Petra Bezruče Frýdek-Místek, který pomáhala zakládat.

Jako ilustrátorka se zabývala kresbou, básněmi obohacovala literární almanachy a regionální periodika. Její publicita sílila prostřednictvím českého tisku, rozhlasu i televize. Své básně přednášela na různých oslavách, národopisných slavnostech, kulturních akcích Bezručova kraje v Praze a na frýdeckém zámku. Knižně vyšly její sbírky básní pod

Jak se mluvilo a mluví

*Telarazy zje člověkym,
kela ovladoš řeči –
my zme uměli spisovně,
k tymu naše nářeči.*

*Tu sladku řeč od Těšina,
jak ju Bezruč menovol,
a nějeden trefny vyraz
do svých basni vpašoval.*

*Něska mladi to nářeči
odložili nadycky
a místo spisovně řeči
slychat žargon pepicky.*

*V radyju i televizi
i v novinach tak pisaju!
Karel Čapek a Trávníček
se v hrobě obracaju.*

*Lysohorsky, bo psol lašsky,
tak ho ignorovali-
ešte že po nim ve Frydku
ulicu včil nazvali.*

*Domluviť se, dycky byla
a je těžko robota,
my už to jaksi doklepem,
šak co po nas – potopa?*

a upřímnou radost ze života. Milovala přírodu a zakládala si na dobrých mezilidských vztazích,“ řekla

ve Frýdku-Místku a Českém Těšíně. V Brně absolvovala Učitel-ský ústav ke vzdělávání učitel-ek

názvy Mojim rodným, Sklodanky, Z našeho kraja, Ponašimu. „To naše nářečí už mladší redaktůrci neznají, ale starší lidé jsou touto tvorbou nadšeni a stále ji po mně vyžadují. Tak na stará kolena píši hlavně pro důchodce,“ uvedla Olga Tlučková v jednom z posledních rozhovorů.

Velké úspěchy měla její humorná vystoupení. „Často se mě lidé ptají, kam na ty nápady chodím. Nikam, jen poslouchám lidi, a co slyším nejčastěji, to zveršuji, jak se říká na koleně.“ V roce 2016 převzala Cenu statutárního města Frýdku-Místku. Měla spousta přátel, často vzpomínala na Ilju Hurníka, Elišku Servátkovou, Miloslava Olivu a řadu dalších. „Říkávala o sobě, že je takový zapadlý vlastenec. A já dodávám, kéž by náš kraj měl takových co nejvíc,“ řekl její kamarád Vítězslav Závada.

Byla členkou kulturně-vzdělávacího sdružení Království lašské.

„Je pořád plna humoru a nápadů, stále ji napadají básničky. Nevypadá, že by přestala psát, člověk nevěří, že sedí a povídá si s někým, kdo už má tolik let.“ Tato slova pronesl před třemi lety u příležitosti jejích 94. narozenin lašský král Zdeněk Vilém Krulíkovský.

V její tvorbě však nechyběla ani kritika poměrů z posledních let. „V dnešní době je těžké zjistit, co je pravda, a co ne. Dnes se tak příšerně lže a mnozí se ani neodvážejí uplatnit svůj vlastní rozum, aby nepřišli, jak se říká, o koryto. Ke štěstí dnes mnohým lidem stačí dělat blba,“ uvedla před třemi lety v rozhovoru pro tento časopis. Naši návštěvu tehdy zakončila slovy: „Na světě se mi už nelíbí, to vám řeknu upřímně.“ ...

Seznámit se s tvorbou Olgy Tlučkové každopádně stojí za to. Proto si na závěr této vzpomínky vypůjčme její vzkaz: „Tak hunym pro okulory a čítejtě, ludkové!“ ■

VZPOMÍNKY ČLENŮ LITERÁRNÍHO KLUBU PETRA BEZRUČE

Byla to studnice moudrosti a „vyklodanek“, která ještě „po našem“ znala mluvit. Nesnažila se udělat „díru do světa, nechtěla být populární“ – jak sama píše, stačilo jí rozveselit oči vrstevníků. Po celý život se pohybovala mezi lidmi, do posledních chvil jsme si užívali jejích kritických hlášek na nešvary doby, které se nebála publikovat ve svých klubových almanaších. Stala se osobností regionální literatury, v níž zanechala svoji nesmazatelnou stopu.

Dajana Zápalková

Olinka Tlučková pro mne byla vzácným literárním úkazem. Svými lidovými básněmi si získala srdce všech kolegů i ostatních čtenářů. Všechny nás nabíjela svým neutuchajícím optimismem, díky němuž i přes svůj vysoký věk zůstala stále mladá. Ukázala nám všem cestu k lásce mateřského slova, která bude navždy hrát v našich srdcích.

Taťana Prokešová

Mohu jednoznačně říci, jak jsem kolegyni Olgu poznal – „šťastná to žena“. Bytostně spojená s krajem, ze kterého vzešla, a především s nářečím, ve kterém trefně psala a obrazně řečeno střídala do terče proti pokleskům doby. Dlužno říci, že trefně a bez nepřesných střel. Neměla úmysl zraňovat, ale naopak zachraňovat. Neztrácela víru v možnost nápravy i toho, co se jevílo nenapravitelným. Jsem rád, že jsem ji zažil jako člověka i svéráznou básnířku.

Bohumír Vidura

Největší díky patří paní Olince za to, jak pečlivě a starostlivě chránila naše krásné nářečí, které nám ve svých verších předala jako vzácné dědictví.

Pavčina Kollárová

Ráda o sobě říkala, že píše rýmováčky. Jistě nebyla žádným Seiferem a také to věděla. Jenže možná si ani sama neuvědomovala, kolik moudrosti a pravdy dala do svých veršů. Příkladně slova z jedné její básně, která se jmenuje Vlastenecká (... obnovujte naše zvyky, nářečí, zpěv s tanci, ten, kdo nectí odkaz předků, nemá na přežití šanci) jsou doslova „zbraní“ v boji za naše kulturní hodnoty. Považte, že u nás v Praze konaná konference na ochranu kulturního dědictví je nazvána: „Focal Point: Upcycling Cultural Heritage...“. No, urazilo mě pozvání na něco takového a také jsem jim napsala, co si o tom myslím, a závěrem použila Olinčinu báseň. A právě proto se neobávám říct, že naše Olinka se navždy zařadí k těm nesmrtelným, kteří náš kraj milovali, chránili a bránili. Jsem poctěna, že jsem ji potkala a mohla s ní rozprávět. Bude nám všem moc chybět.

Žofie Zejdová

Obálka jedné ze sbírek Olgy Tlučkové

Střední odborná škola Frýdek-Místek slaví osmdesát let

Hned čtyři samostatné subjekty stály u vzniku dnešní Střední odborné školy Frýdek-Místek v Lískovecké ulici, která letos slaví osmdesáté výročí. Současná škola vznikla postupným sloučením čtyř škol, z nichž jedna má tradici sahající až do roku 1880, druhá, na kterou ta dnešní přímo navazuje, byla založena v roce 1938.

► Jiří Sachr

Oslavujete osmdesáté výročí školy, ale přitom se můžete odkazovat až k roku 1880, jak to tedy je?

Podle dostupných pramenů byla při Karlově huti v září roku 1938 zahájena činnost Živnostenské školy pokračovací, na kterou v dnešní podobě navazuje naše škola zde v Lískovecké ulici. Prvním oborem, tu tenkrát byl otevřen, bylo strojní zámečnictví a vyučilo se mu třináct chlapců. Škola byla vždy svázána s podniky. V tomto ohledu je důležitým datem 1. červenec 1991, kdy se stala samostatnou, bez přímé vazby na konkrétní společnost. V roce 2000 byla sloučena Integrovaná střední škola (ISŠ) Frýdek-Místek a Střední odborné učiliště strojnické ve Frýdlantu nad Ostravicí. O jedenáct let později se slučuje ISŠ se Střední školou zemědělskou a lesnickou (SŠZL) ve Frýdku-Místku a od té doby nese svůj současný název Střední odborná škola Frýdek-Místek. Součástí dnešní školy je pracoviště bývalé SŠZL v ulici Na Hrázi, která je přímým pokračovatelem Zimní hospodářské školy v Místku, jejíž počátky se datují dokonce až k říjnu roku 1880. Tím naše škola získala také tradici této školy, která byla snad vůbec první školou na území našeho města.

Ředitelskou pozici jste zastával už v období transformace. Když

se ohlédnete zpět, mělo slučování škol v takovém rozsahu smysl?

Z dnešního pohledu mohu říci, že rozhodně ano. Vzhledem k vývoji populace, poklesu žáků, situaci na pracovním trhu. Naše škola zahrnuje čtyři bývalé učňovské školy a tím jsme získali mnohem větší flexibilitu. Uvedu příklad, když se do nějakého oboru přihlásí málo studentů, umožňuje nám to jej vyučovat společně s jiným příbuzným oborem. Tím je zajištěno, že se vyučí alespoň malá skupina žáků v oboru, který je na trhu práce žádán, a díky tomu může být zachována konkrétní profese. I perspektivní obory, jako jsou autoelektrikář, zahradník nebo strojní mechanik, by v případě samostatných škol nebyly naplněny. Jen těžko by se vyučovalo ve třídě o osmi nebo deseti žácích.

Co dnes můžete nabídnout zájemcům o studium?

Naším hlavním cílem je poskytnout kvalitní odborné vzdělání. Zkušené vyučující, kteří dokáží předat své znalosti. To je základ, i když jen to samo o sobě v dnešní době nestačí. Kromě odbornosti a důrazu na znalost profese se ve škole snažíme vytvořit podmínky, které by žáky ještě více motivovaly. V posledních letech se nám daří investovat do modernizace zázemí pro výuku

Ředitel Ing. Pavel Řezníček s jednou z trofejí, kterou získali studenti SOŠ Frýdek-Místek

Foto | Jiří Sachr

i do zázemí pro práci žáků v odborných dílnách. V odborném výcviku mají možnost seznámit se s novými stroji a technologiemi. Naši studenti jsou po odborné stránce velmi dobře připraveni na práci ve firmách. Ale snažíme se nabízet vždy něco navíc, třeba odborné kurzy nad stanovený rozsah předmětů, což přináší možnost rozšířit si témata, která

nejsou v běžné výuce obsažena. Jako příklad uvedu autoškolu a odborné kurzy o osvědčení k práci na daném typu strojů, obsluhu hydraulické ruky nebo plazmového dělicího stroje řízeného počítačem. Tyto věci se snažíme žákům poskytovat nad rámec standardní výuky. Zřizovatelem Střední odborné školy Frýdek-Místek je Moravskoslezský

SOŠ na ulici Lískovecká

Vizualizace budoucí podoby dílen na Lískovecké ulici

Budoucí autoelektrikáři na praxi

Foto | Ivana Bužková

kraj. Rád bych zdůraznil, že některé z oborů podporuje tak, že žáci mají možnost získat při studiu i stipendium.

Kde vaši studenti získávají praxi? Jak vypadá spolupráce s firmami, která je důležitá z pohledu perspektivy jejich pozdějšího uplatnění na trhu práce?

Míra odbornosti našich žáků je velmi vysoká. Neumím si představit výuku pouze ve škole. Značná část praxe je vedena formou odborného výcviku ve firmách, kde žák získává představu o reálném provozu a naučí se pracovat ve výrobních podmínkách firmy. Právě to je pro adaptaci po skončení školy velice užitečné. Musím poděkovat za vstřícnost desítkám společností z regionu, s nimiž spolupracujeme. Těší mě jejich vzrůstající zájem o součinnost s naší školou. Oslovují nás s požadavkem na navýšení počtu žáků, kteří chodí vykonávat praxi do jejich provozů. Tím se také zvyšuje přehled žáků o současné technice a aktuálních potřebách zaměstnavatelů. Nejsou tak poté užce zaměřeni jen pro použití

technologií, které máme u nás ve škole. Stává se běžně, že si firmy mezi našimi studenty již předem vybírají. Žákům, kteří u nich vykonávají praxe či brigády, nabízejí zaměstnání. Absolventy naší školy, kteří chtějí usnět a pracovat ve

svém oboru, v evidenci úřadu práce nenajdete.

Studenti SOŠ Frýdek-Místek zaznamenávají řadu úspěchů v nejrůznějších soutěžích. Můžete některé z nich připomenout?

Pro každého žáka je mnohdy už samotná účast velkým úspěchem, ať jde o soutěž krajského, celostátního, nebo mezinárodního charakteru. Naše škola organizuje

Žámečníci ve školním roce 1956-1957

Foto | Archiv SOŠ Frýdek-Místek

velkou mezinárodní soutěž ve svařování kovů žáků středních škol. Letos se konal už dvadecátý ročník a našim žákům se v ní daří. Letos se už potřetí zúčastnili celosvětové soutěže v Číně, která je určena i profesionálům, s nimiž se studenti samozřejmě nemohou porovnávat. Účast v této soutěži je velkým významáním našich učitelů, kteří je tomuto řemeslu vyučili. Z dalších úspěchů mohu uvést první místo v celostátní soutěži v programování CNC strojů nebo zlatou medaili v soutěžích jednotlivců i družstev na mezinárodní soutěži zemědělských oborů.

Co plánujete do budoucna?

Rádi bychom vybudovali nové moderní dílny, což by velmi usnadnilo organizaci výuky a kvalitativně na mnohem vyšší úrovni by probíhala i praxe. V plánu máme vznik dvou nových pracovišť v Lískovecké ulici a v ulici Na Hrázi, která by měla nahradit starší budovy v bývalých areálech Válcoven plechu ve Frýdku-Místku a Ostroje ve Frýdlantu nad Ostravicí. Záměrem je, aby nová

dílna v Lískovecké ulici byla zaměřena na všechny strojírenské obory (zámečník, obráběč kovů, programování CNC strojů) a do nových dílen v ulici Na Hrázi by se koncentrovala výuka opravářských technických oborů (opravář zemědělských strojů, automechanik, autoelektrikář). Hodně si od toho slibujeme, využití nových dílen bude mnohem lepší. Jejich výstavba by mohla začít v letošním roce. Byl bych moc rád, kdybychom se za dva roky stěhovali, ale zatím to je spíše jen přání.

V úvodu našeho rozhovoru jsme vydvihli kulaté výročí školy, chystáte při této příležitosti nějaké oslavy?

Ano, a už se na to vše velmi těšíme. Na 22. března připravujeme slavnostní den, kdy bude škola i výuka zpřístupněna veřejnosti. Těšíme se na setkání s bývalými kolegy a kolegyněmi z řad vyučujících, ale také se všemi absolventy, kteří za ta léta prošli našimi branami. Chceme s nimi společně zavzpomínat, ale také se podělit o naše vize do budoucna. Celý den bude završen společenským večerem, kde rádi přivítáme celou řadu našich dalších hostů. **pr ■**

Budova SOŠ Na Hrázi

Vizualizace přestavby dílen Na Hrázi

Foto | 4x Archiv SOŠ Frýdek-Místek

FMP 1396/01

KAM VYRAZIT FANDIT?

FOTBAL – příprava

5. 2., 10:30

MFK Frýdek-Místek – 1. SK Prostějov

LEDNÍ HOKEJ – Chance liga

13. 1., 17:00

HC Frýdek-Místek – SK Trháči Kadaň

14. 1., 18:00

HC Frýdek-Místek – Rytíři Kladno

19. 1., 17:00

HC Frýdek-Místek – HC Slovan Ústí nad Labem

26. 1., 17:00

HC Frýdek-Místek – HC Stadion Litoměřice

2. 2., 17:00

HC Frýdek-Místek – VHK Robe Vsetín

HÁZENÁ – extraliga mužů

27. 1., 17:00

Pepino SKP Frýdek-Místek – HC Dukla Praha

VOLEJBAL – UNIQA extraliga žen

19. 1., 17:00

TJ Sokol Frýdek-Místek – PVK Olymp Praha

VOLEJBAL – I. liga mužů

18. 1., 20:00

BV Beskydy – VSK Hardman Staré Město

19. 1., 17:00

BV Beskydy – TJ Sokol Bučovice

Hokejový klub hledá do svých řad talenty

Jsi ročník 2005–2011? Chceš se naučit bruslit a máš rád hokej? Chceš poznat nové kamarády? Tak neváhej a přihlas se do HC Frýdek-Místek. Klub nabízí tréninky pod vedením šesti profesionálních trenérů a možnost až dvanácti tréninků měsíčně zdarma. Bližší informace poskytnou trenéři Martin Kurajský (hokejfm@seznam.cz) a Pavel Palát (palatpavel@hcf-m.cz) a taky je získáte na každém tréninku přípravky. Nábor nových talentů se koná v hale Polárka vždy v pondělí a ve čtvrtek od 17:30 a v sobotu od 7:30 hodin. ■

Tradiční silvestrovské derby fotbalistů Válcoven a Slezanu skončilo smírně

Foto | Martin Blahuta

Poslední den loňského roku ve Stovkách opět změřili síly fotbalisté Válcoven a Slezanu. V tradičním silvestrovském klání bývalých městských rivalů se proti sobě nejprve postavily týmy hráčů nad pětatřicet let. Úspěšnější byli Lipinští, kteří se radovali z výhry 3:0. V prvním poločase se prosadil z pokutového kopu Michal Chlebek, krátce před koncem střetnutí pak přidal další dvě branky kanonýr Karel Maceček.

Hlavním bodem programu bylo derby utkání hráčů nad padesát let. Potřetí v osmileté historii se zrodila remíza. Na gól válcovenského Hoříňka z 8. minuty odpověděl o osm minut později útočník Slezanu Roman Konečný. Více branek se více než stovka diváků nedočkala.

V hledišti nechyběly legendy frýdecko-místecké kopané. Podívat se přišli útočník Lipiny Jozef Marchevský, legendární kouč Ján Zachar (Lipinu vedl v letech 1974/78 a 1982/84), brankář Svatopluk Schäfer a útočníci Jiří Fabík s Miroslavem Somrem. ■

Nad 35 let:

Válcovny – Slezan 3:0 (1:0)

branky: 54. a 60. Maceček, 28. Chlebek z pokutového kopu.

Válcovny: Smetana – Havlák, Blahuta, Vyvial, Musil – Rek, Vojvodík, Poledník, Němec – Chlebek, Maceček. Střídali: J. Hurek, Michna, Hěl, Juřica, Uhrek, Cebula.

Slezan: Majer – Barčák, J. Myšínský, Konečný, Stanczak,

Pospíšil, Halama, Polásek, Kubán, Zrůnek, Procházka, L. Myšínský, I. Somr.

Nad 50 let:

Válcovny - Slezan 1:1 (1:1)

branky: 8. Hořínek – 16. Konečný.

Válcovny: Sostřonek – Zaduban, Bilas, Pěcháček, Z. Klepáč – Orel, Grussmann, Hlaváč, Onufer – Hořínek, Pavlidis. Střídali: Kohut, Babiš, Papadopoulos, Němec, Bialý. Trenéři: Ján Zachar, Jozef Marchevský a Svatopluk Schäfer.

Slezan: Kulhánek – D. Damek, Lisický, Šajtar, Bauman – M. Procházka, Bernfeld, Král, Pyško – Konečný, Sluštil. Střídali: Stříž, Štohel, Ondra. Trenéři: František Myšínský a Tomáš Chlebek.

Běžkyně Siebeltová sbírala koncem roku úspěchy

Veronika Siebeltová z atletického oddílu Slezan Frýdek-Místek má za sebou náročný konec loňského roku. Zimní přípravu si zpestřila náročným „trojzávodem“ ve dvou dnech na Slovensku. V zimním běhu Povážskou Bystricou vybojovala na trati 5,7 km třetí místo v čase 24:09 min. O den později pak toto umístění zopakovala v Silvestrovském běhu na tartane. Na stadionu v Dubnici

nad Váhom zaběhla 5000 m v solidním čase 20:41:85 minut. Jen o pár hodin později se v Piešťanech běžel Silvestrovský běh mezi mostami. Siebeltová běžela trasu dlouhou 2500 metrů, kterou zvládla za rovných 10 minut, což jí stačilo na 5. příčku.

Poslední den roku se už po pětatřicáté sešli běžci na Silvestrovském běhu v Karviné. Od městského stadionu vyrazila

bezmála stovka závodníků na náročnou kopcovitou desítku. Na startu nechyběla trojice závodníků atletického oddílu Slezan Frýdek-Místek a všichni si vedli velmi dobře. Veronika Siebeltová zakončila náročný prodloužený víkend vítězstvím, když trať zvládla za 43:56 min. Třetím místem ji doplnila Kateřina Krtková, Marek Spilka doběhl mezi muži do 34 let sedmý. ■

Modrá pyramida

I VAŠE BYDLENÍ POSTAVÍME RYCHLE NA NOHY

Zastavte se pro
Rychloúvěr

až 800 000 Kč bez zajištění

Reprezentativní příklad: RPSN níže uvedeného příkladu je 5,67 %.

Výše úvěru na bydlení, s požadovaným zřízením zástavního práva k pohledávce na výplatu vkladu ze stavebního spoření, je 100 000 Kč. Splatnost úvěru je 15 let, pevná roční úroková sazba je 4,99 %. Měsíční splátky: 1.–180. splátka je 816 Kč, 181. splátka je 613 Kč. Splátky ve fázi překlennovacího úvěru nevedou k okamžitému umořování jistiny. Celková částka splatná spotřebitelem je 147 506 Kč a celková doba trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru je 181 měsíců. S úvěrem jsou dále spojené následující úhrady: zaslání ročního výpisu z účtu stavebního spoření i účtu úvěru 25 Kč, vedení účtu stavebního spoření a úvěru ve fázi přiděleného úvěru 25 Kč měsíčně. Pro získání úvěru za nabízených podmínek je nezbytné uzavření smlouvy o stavebním spoření. Na základě této nabídky nevzniká právní nárok na získání úvěru.

V lednu máte navíc možnost získat k Rychloúveru i poukázku Ikea v hodnotě 500 – 5 000 Kč.

Nabídka platí prostřednictvím níže uvedeného kontaktu, kde získáte i bližší informace k akci:

Aleš Kocur, oblastní ředitel

tel: 608 474 247, e-mail: ales.kocur@mpss.cz

modrapyramida.cz

DIVADLA

Nová scéna Vlast

13. 1., 15:00 **Myška Klárka, veverka Terka a Sněhurka**

Veselá činoherní pohádka s písničkami.

Uvádí: Divadýlko Ententýky.

14. 1., 19:00 **Panenský trojúhelník/Milostný trojúhelník**

Jiří Macháček poprvé v představení plném dramatu, srdceryvných scén, komických paradoxů a absurdních až snových výjevů. Účinkují: J. Macháček, M. Zbrožek a další.

16. 1., 18:30 **Jízdní Hlídka**

O jednom z legionářských oddílů, který se ocitl v obklíčení ruskými vojáky, napsal spisovatel F. Langer působivou hru, která byla dokonce zfilmována. Uvádí: Těšínské divadlo.

17. 1., 18:30 **Jízdní Hlídka**

19. 1., 19:00 **Bůh masakru**

Herci a herečky ze tří ostravských profesionálních divadel se setkávají v tom čtvrtém, aby na jeho prknech prožili fascinující komedii o živlech v lidském nitru. Uvádí: Divadlo Mír.

20. 1., 15:00 **Haló, Jacíčku**

Energie mladého hereckého obsazení nás přenesou do světa dětství a fantazie. Pro děti od 3 let. Uvádí: Stará aréna Ostrava.

27. 1., 15:00 **Jak bylo, když nebylo**

Příběh starý jako lidstvo samo, příběh pro malé i velké. Inspirováno večerníčkem O človičkovi. Uvádí: Divadlo SemTámFór.

5. 2., 19:00 **Jenom život**

Bystrá komedie se špičkovými dialogy dává vyniknout dvěma hereckým osobnostem. Manželé I. Bareš a A. Talacková se setkávají na jednom jevišti, kde rozehrávají napínavý příběh o jednom setkání „po letech“.

Čtyřlístek, divadlo na Slezské

12. 1., 15:00 **Jak čarodějnice Popleta čarovala pohádku**

Činoherní pohádka na motivy O. Sedláčka pro děti od 5 let. Hraje: ING Kolektiv.

12. 1., 19:00 **Smrt talentovaného vepře**

Monodrama je krátkým průřezem dlouhého života brněnské divadelní postavy J. Tučka. Hraje: Místecké divadlo PROZATIM.

26. 1., 15:00 **Sponge blob**

Satirická komedie pro děti školou povinné i dospělé. Hraje: Enthemor F-M.

KINA

Kino Vlast

10. 1., 17:00 **Amatéri**

10. 1., 19:00 **Goliáš**

11. 1., 9:30 **Včelka Mája: Medové hry**

11. 1., 17:00 **Raubíř Ralf a internet**

11. 1., 19:00 **Aquaman**

12. 1., 15:00 **Grinch**

12. 1., 17:00 **Raubíř Ralf a internet**

12. 1., 19:30 **Svátky klidu a míru**

13. 1., 10:00 **Raubíř Ralf a internet**

13. 1., 17:00 **Raubíř Ralf a internet**

13. 1., 19:30 **Žena na válečné stezce**

15. 1., 16:30 **Bohemian Rhapsody**

15. 1., 19:00 **Oni a Silvio**

16. 1., 10:00 **Zlatý podraz**

18. 1., 9:30 **Pat a Mat znovu v akci**

18. 1., 17:00 **Husí kůže 2: Ukradený Halloween**

18. 1., 19:00 **Skleněný**

20. 1., 10:00 **Raubíř Ralf a internet**

20. 1., 17:00 **Husí kůže 2: Ukradený Halloween**

20. 1., 19:00 **Kursk**

21. 1., 16:30 **Aquaman**

21. 1., 19:00 **Beautiful Boy**

22. 1., 17:00 **Raubíř Ralf a internet**

22. 1., 19:00 **Cesta vede do Tibetu**

23. 1., 10:00 **Na Chesilské pláži**

23. 1., 16:30 **Bohemian Rhapsody**

23. 1., 19:00 **Skleněný**

26. 1., 15:00 **Pat a Mat: Zimní radovánky**

28. 1., 17:00 **O slavnosti a hostech**

28. 1., 19:00 **Prase**

29. 1., 19:00 **Složka 64**

30. 1., 10:00 **Johnny English znovu zasahuje**

Podrobný program od 24. 1. do 6. 2. bude zveřejněn na www.kulturafrfm.cz.

VÝSTAVY

Frýdecký zámek

do 13. 1. **Z Frýdku do celého světa. Příběhy rodu Landsbergerů**

od 17. 1. **Společenský život hmyzu**

od 31. 1. **Štěpán Mleccko**

Vernisáž 31. 1. v 17 hodin, výstava potrvá do 10. 3.

Národní dům

do 28. 2. **Martina Bartoňová: Světelné proměny**

Nová scéna Vlast

do 31. 1. **Fotografie**

SBĚRNÉ DVORY S.R.O.

Zbavíme Vás STARÉ

oceli, mědi a jiných kovů

STARÉHO

železa i papíru

**I v roce 2019 Váš odpad
proměníme v poklad!**

SVAZARMOVSKÁ 88, FM, BAHNO tel.: 558 434 321, 723 188 472

OSTRAVSKÁ 103, SVIADNOV tel.: 558 655 075, 602 510 018

fax.: 558 655 607

J. MATĚJE 515, BRUŠPERK tel.: 558 666 441, 606 476 330

OKRUŽNÍ ULICE, FRÝDLANT N. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

FMP 1426/01

NOVÁ OKNA ZA CENY ROKU 2018

...a se ZIMNÍ SLEVOU navíc!

Pořídte si opravdu česká okna
s výbornými izolačními vlastnostmi
a zárukou 7 let

800 100 111, více na www.pramos.cz

PRAMOS

**OPRAVDU
ČESKÁ OKNA**

FMP 1426/01

KONCERTY

Národní dům

11. 1., 19:00 **Gabriela Beňačková a Jakub Pustina:**
Novoroční koncert s přípitkem

ZUŠ, historický sál

31. 1., 19:00 **Altissimo Saxquartet**

Nová scéna Vlast

8. 2., 19:00 **Žalman & spol.**

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd

10. 1., 16:30 **Z cest po Evropské unii**
24. 1., 16:30 **Expedice Fantastica – východní**
Středomoří

24. 1., 17:00 **Hmyzí degustační večer**

Příprava čerstvých hmyzích pochoutek (k ochutnání např. cvrček na másle nebo smažený šváb), spousta zajímavých informací o využití hmyzu v kuchyni a jeho přednostech. Kulinářskou show v Zámeckém klubu provází známý kuchař a propagátor entomofagie Milan Václavík.

27. 1., 14:00 **Naši zmizelí sousedé**

Prezentace přiblíží osudy židovské komunity ve F-M. V 15:30 hod. odchod do míst někdejší synagogy a zapálení svíce.

31. 1., 16:30 **Expedice Lyrica Exotica – západní**
Středomoří

Café Inn

30. 1., 19:00 **Rusko: Léto na Sibiři**

Národní dům

17. 1., 19:00 **Zbigniew Czendlik:**
Postel Hospoda Kostel

Obsahem talk show je vyprávění příběhů z jeho života osobního i jiného... podané humorem jemu vlastním. V průběhu devadesáti minut se tak dotýká mj. problematiky současného světa, s čímž se rád s diváky otevřeně podělí.

31. 1., 18:30 **Povídání v Zeleném baru**
s Peterem Ondrou

O jízdě pod vlivem alkoholu, o otravách medikamenty a vůbec o světě drog v soudním lékařství s analytickým toxikologem docentem P. Ondrou.

7. 2., 17:45 **90 minut pro tělo a mysl**

Kurz, v kterém se spojují účinky cvičení, relaxačních technik a arteterapie.

Střední škola řemesel (ul. Pionýrů)

29. 1., 18:00 **Přednáška na téma učení**
Bruna Gröninga

Lidový dům

31. 1., 17:30 **Společnost budoucnosti**
Beseda o budoucnosti Evropy s P. Hamplem.

Trojanovice, Pustevny

12. 1. **Ledové Pustevny**

Kromě tematicky zaměřených soch vytesaných z ledu zručnými sochaři návštěvníky čeká doprovodný program a tradiční jarmark. Výstava je pro veřejnost dostupná i ve všední dny.

Ostravice, sruby KČT Baník

12. 1., 10:00 **Zimní sraz TOM**
Zábavné hry a soutěže na sněhu pro děti i mládež.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

12. 1., 16:00 **Čiperkové**

Čiperkové zpívají pro děti, rodiče, babičky i dědy. Tato v současnosti nejpopulárnější dětská kapela se svým písničkovým pořadem jezdí po celé republice i do zahraničí.

17. 1., 18:00 **Tajemná Bretaň**

Multimediální komponovaný pořad J. Krácalika.

Ostravice, hotel Freud

17. 1., 18:00 **Jiří Kolbaba**
– Plavby po planetě

Netradiční inspirativní pořad nabídne mnoho druhů plavidel, od domorodých kanoí přes bárky, motorové říční lodě, velké plachetnice, výletní parníky až po ledoborce v desítkách zemí světa.

27. 1., 19:00 **Zamilovaný sukníkář**

Hrají: L. Vaculík, V. Limr / P. Nečas, F. Tomsa, Z. Pantůček / J. Bernáth, K. Kociánová / H. Kusanjerová / R. Pavlovčinová, M. Bočanová / A. Gondíková / B. Stanková, V. Jeníková / O. Želenská, I. Andrllová / P. Vojáčková. Uvádí: Divadelní společnost Háta.

Ostravice, ZŠ

26. 1. **LH 24**

Jeden z nejtěžších tuzemských závodů v náročných zimních podmínkách, 11,5 km dlouhá trasa po svazích nejvyšší hory MS Beskyd Lysé hory má převýšení 764 m. 24 hodin trvající extrémní horská štafeta dvojic společně se sólo závodem jednotlivců jsou vyhlášeny jako zimní MČR v horském maratonu jednotlivců.

Bílá, ski areál

19. 1. **Rensar SKI CUP 2019**

4. ročník závodu pro veřejnost v obřím slalomu pro neregistrované lyžaře, na trati Javořinka (tréninková). Prezentace je u spodní stanice vleku Javořinka.

INZERCE

Termínované
vklady s pevnou
sazbou

Stavte se
na naši pobočku

Frýdek-Místek, Ostravská 1556
Provozní doba
Po, Út, Čt: 8.00–12.00, 12.30–16.00
St: 8.00–12.00, 12.30–17.00
Pá: 8.00–12.00, 12.30–15.00

BANKA CREDITAS

Chtějte víc od svých úspor

www.creditas.cz | 800 888 009

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Slavěna Jurčíková

Ondrášova ulice

Jedna z ulic na okraji Místku směrem ke Sviadnovu je pojmenována po Ondrášovi, nejznámějším beskydském zbojníkovi. Ondráš se narodil jako Ondřej „Šebesta“ – Fuciman 13. listopadu 1680 v Janovicích jako prvorozený syn janovického fojta Ondřeje

Jan Richter ml. – Ondráš a Juráš (akvarel)

Fucimana a jeho ženy Doroty. O jeho životě se nejvíce dozvíme z dodnes dochovaných pověstí. Byl vychováván jako nástupce svého otce v jedné z nejbohatších selských rodin na frýdeckém panství, které v této době spravoval hrabě František Vilém Pražma. Údajně díky útlaču a represím ze strany frýdeckého panstva a po setkání s družinou slovenských zbojníků se okolo roku 1709 stal sám zbojníkem. Podle pověstí bránil utlačovaný pobeskydský lid a napravlal panské křivdy. Následujících šest let se se svou družinou (čítající až třicet mužů) skrývali v horách, kde jsou dle pověstí dodnes jejich úkryty, a přepadali pocestné v oblasti Pobeskydí.

Jeho nejznámějším druhem byl Juráš, který ale nakonec svého přítele zradil. Chtěl totiž získat odměnu vypsanou na Ondrášovu hlavu a zaujmout jeho místo v družině. Jiné pověsti zase vyprávějí o tom, že ho zradil ze žárlivosti, protože hospodského dcera Dorotka upřednostňovala ve svých citech Ondráše před Jurášem. Podle jině z pověstí získal Ondráš od čarodějnice zvláštní sílu, která ho dělala nezranitelným a nesmrtelným.

Z dochovaných legend a pověstí dále vyplývá, že 1. dubna 1715 v hostinci ve Sviadnově Juráš zabil Ondráše jeho obuškem. Mrtvé tělo pak údajně dopravili na frýdecký zámek, kde bylo rozčtvrceno a rozvěšeno po stromech na frýdeckém panství jako výstraha pro ostatní. Jiří Jurášek a další zbylí zbojníci byli o rok později vylákáni pod záminkou udělení milosti do Těšína, kde padli do léčky, byli souzeni

Reprodukce kresby Jana Knebla Ondráš – pán Lysé hory

a popraveni. Ondrášova tematika ovlivnila řadu uměleckých děl. V loňském roce byly v Janovicích obnoveny oblíbené folklorní Ondrášovské slavnosti. ■

Na vrcholu Čantoryje mají vzniknout Sluneční terasy

Sluneční terasy. To je název nové atrakce, kterou na vrcholu Čantoryje v Těšínských Beskydech plánuje polská strana. Konkrétně se má jednat o naučnou stezku v korunách stromů, která by v nejvyšším místě měla vést až dvacet metrů nad zemí. V plánu je i čtyřicet metrů vysoká vyhlídková věž. Součástí obří investice má být i venkovní posilovna, restaurace, prostor ke grilování či plochy určené k vzdělávání a odpočinku. Realizace celého projektu má trvat bezmála pět let, nyní se připravuje architektonická koncepce.

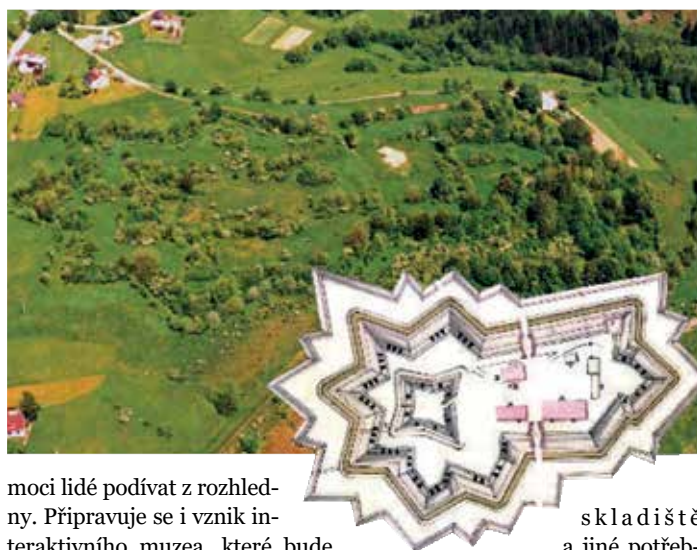
Z polské strany už na vrchol hory mnoho let jezdí lanovka. Češi dlouhodobě usilují o totéž, a přestože první studie byla hotova už před třinácti lety, vše zatím ztroskotává na vyřizování různých povolení. Výstavba lanovky, která by měla vést z Nýdku, je odhadnuta cca na 300 milionů korun. ■

Komplex Velká šance prochází rekonstrukcí

V Mostech u Jablunkova probíhá oprava historického opevnění Velká šance, které v minulosti chránilo vojenskou posádku strážící slezskou zemskou hranici.

Zatímco před staletími šance bránila vstupu cizinců do průmysku a dál do země, po rekonstrukci budou pro změnu lákat k návštěvě. Polní opevnění v místě stojí od 16. století. Sloužilo proti Turkům, proti uherským povstalcům a nakonec proti Prusům. Naposledy se o něj bojovalo v první polovině devatenáctého století.

Obranné valy dlouhé přes osm set metrů byly zdevastované a některé části opevnění se musejí dostavět. Valy se opravují nebo dostavují do původní výšky. Celým příkopem povede stezka, která bude končit u takzvané Uherské brány. Průmyskem totiž v minulosti vedla známá obchodní stezka a proudil obchod z Uher do Pobaltí a zpět. Na charakteristický hvězdicový tvar Velké šance se budou

moci lidé podívat z rozhledny. Připravuje se i vznik interaktivního muzea, které bude ukryto pod zemí.

Pevnost Velká šance tvořila centrální bod systému opevnění na slezské hranici nazývaného souhrnně Jablunkovské šance. Celý komplex zabírající plochu cca tři hektarů v minulosti zahrnoval brány, prachárnu, kasárny,

skladiště a jiné potřebné budovy, například pekárnu. Jedná se o nejvýznamnější a nejstarší památku na území obce a je jedinou svého druhu v Moravskoslezském kraji. ■

Foto | Archiv Gorolského turistického informačního centra v Mostech u Jablunkova

POMŮCKA: AM, CD, EA, EL, MA, REE, ZV	ČÁST KABÁTY	HMYZ S KROVKAMI		MEZINÁROD. POJIŠTOVNA	KRÁTER NA MĚSÍCI		INICIÁLY LITERÁRNÍ POSTAVY EYROVÉ	NÁZEV NOSOVKY	ZIMNÍ SEMESTR ZKR.	ZNAČKA DECITUNY	EVROPSKÁ UNIE ZKR.	KOMPAKTNÍ DISK ANGL. ZKR.		SYN DCERY	VE VYŠŠÍ POLOZE		USEKNOUT	NÁLEVY
KOMERČNÍ BANKA ZKR.			DOPOLEDNE ANGL. ZKR.			CESTUJÍCÍ NA KONI							INIC. HERCE VYDRY				ULICE ZKR.	
SETINA HEKTARU			1. DÍL TAJENKY			DOPRAVNÍ PODNIK ZKR.							EL. POŽÁR, SIGN. ZKR.				ZVUK TROUBENÍ	
			ZNAČKA KILOPONDU														TRATĚ SLOVEN.	
KRÁTKÉ KLEPÁNÍ							INZERCE NA STRÁNKÁCH FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT JE VIDĚT!					DRUH SOVY						
PTÁCI MRCHO- ŽROUTI					NA ŽÁDNÉM MÍSTĚ	SLADKO- VODNÍ DRAVÁ RYBA						SPORTOVNÍ KLUB ZKR.			ČÁSTI ÚST			
INICIÁLY FOTBALISTY KVAŠŇÁKA			SOUHLAS										DRUH TANCE	MPZ MAROKA NÁŠLAPNÉ NÁLOŽE			FRAN- COVKA	NÁMĚT
	OZNAČENÍ HROMAD- NÉHO DOPRAVNÍHO PROSTŘEDKU	VPÁD	POVOLENÍ K VJEZDU MN. Č.									SVINOUT						
		LESKLÝ NÁTĚR										ŘÍMSKÝCH 150						
NEDALEKO							INICIÁLY HERCE KLEPLA	ŠPANĚLSKÝ MLUVNICKÝ ČLEN	POPĚVEK	SPZ ZVOLENÍ	NÁPADNÍCI SUMERSKÝ BUH VOD							
ZNAČKA RUSKÉHO AUTA				2. DÍL TAJENKY													CHEM. ZN. PROMETHIA	
HUDEBNÍ STYL				ÚZEMÍ UVNITŘ JINÉHO ÚZEMÍ								KVĚTNÍ PRÁŠEK					INICIÁLY TENISTY AGASSIHO	

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky **se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování)** zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 25. ledna**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají:** Věra Kolarczyková, Zdeněk Knopp a Petr Závodný z Frýdku-Místku. Ceny výhercům doručíme.

INZERCE

Rozjed'te to s bonusem 25 tisíc Kč.

Přemýšlíte o novém autě a chcete prodat staré? Poříd'te si nový vůz ŠKODA FABIA a získíte **bonus 25 000 Kč při výkupu Vašeho stávajícího vozu**. Navíc získáte paket **Mobilita Plus s prodlouženou zárukou na 5 let nebo 100 000 km zdarma**.

Nová ŠKODA FABIA bude přesně podle vašich představ.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO, Beskydská 704, Frýdek-Místek
Tel.: 606 692 053, 730 588 227

AUTODRUŽSTVO, Brandlova 5, Ostrava – Centrum
Tel.: 602 188 589, 724 221 776

AUTODRUŽSTVO, Hlučínská 60, Ostrava – Přívoz
Tel.: 724 173 860, 606 634 419

AUTODRUŽSTVO, Frýdecká 12, Český Těšín
Tel.: 730 588 216, 558 746 716

www.ado-autodruzstvo.cz

Zobrazený vůz je ilustrativní.

**NOVÁ ŠKODA
FABIA**

25 000 Kč
Výkupní bonus

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozů
ŠKODA FABIA: 4,7–4,9 l/100 km, 107–113 g/km

2019

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

**Samé dobré zprávy
v roce 2019
přeje čtenářům
a obchodním partnerům
redakce měsíčníku**

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ
PATRIOT